

A gyerekek gyászáról

November első napjaiban, Mindenszentek és halottak napja körül a gyerekek is találkoztak a gyász különböző formáival: szokás ilyenkor virágot vinni, gyertyát gyújtani szeretteink síremlékénél. A veszteségek feldolgozása, a gyász folyamata a gyerekek számára is épp olyan fontos, mint a felnőtteknek. Ezek a napok lehetőséget teremtettek arra, hogy a gyerekekkel őszintén tudjunk beszélgetni mindezekről, persze igazodva a gyerekek életkorához. A halál fogalma és annak visszafordíthatatlansága viszonylag későn, kisiskolás korban (9-10 évesen) alakul ki a gyerekekben. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a kisebbekkel nem szabad a témáról beszélgetni. Fontos, hogy a gyerekek gyászának is tere és helye legyen, segítsük őket ebben. Érzelmek kifejezésére bátorítva és lehetőséget adva arra, hogy a gyerekek a saját maguk módján éljék meg szomorúságukat, hiányérzetüket. Az esetleges bűntudat megfogalmazásakor fontos megerősíteni: a gyermek nem tehet a halálesetről, gondolatai és cselekedetei nem lehetnek okozói a halálnak. A családban történt haláleset során a gyász része lehet a búcsúzás is, amely szintén

segítheti a gyermekek továbblépését. Ilyenkor, az emlékezés ünnepekor, az elhunytak emlékeinek felidézésekor is készen kell állni, hogy a veszteség élményéről újra és újra beszéljünk a gyerekekkel, hogy a történeteket korának és érettségének megfelelő módon dolgozhassa fel.

(forrás: <http://kek-vonal.hu/index.php/hu/hirlevel>)